

ה"ת 40319/08/18 - הייתם ח'טיב נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בקריית שמונה

ה"ת 40319-08-18 ח'טיב נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופט מורן מרגלית, סגן נשיא
מבקשים	הייתם ח'טיב
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

החלטה

פתח דבר:

ביום 19.08.18 הוגשה מאת המבקש בקשה בהתאם לסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש) התשכ"ט-1969 (להלן: **הפקודה**) במסגרתה עותר הוא להשיב לידיו רכב מסוג "פורד פוקוס" שמספרו 81-251-75 (להלן: **הרכב**) אשר נתפס במסגרת החקירה המשטרתית העומדת בבסיסו של תיק ת"פ 919-03-18 של בית משפט זה.

כעולה מהבקשה ומטענות הצדדים, ביום 15.02.18 נתפס הרכב הנ"ל מידי של עיסא תומא (להלן: **נאשם 2**), אשר ביחד עמו ברכב היה גם יוסף אבו ימן (להלן: **נאשם 1**) שהינם חבריו של המבקש, לאחר שהיו מעורבים בעבירות של סחר בסמים, אשר בוצעו באמצעות שימוש ברכב נשוא הבקשה.

ההליכים בתיק וטענות הצדדים בתמצית:

במסגרת בקשתו בכתב, טען המבקש כי הוא המחזיק והמשתמש ברכב וכי הוא עצמו לא היה ברכב בזמן ביצוע העבירות נשוא כתב האישום ולא יוחסה לו כל עבירה.

המבקש הוסיף, כי החקירה בעניין הנאשמים הסתיימה מזמן והרכב נשוא הבקשה אינו משמש כראיה ו/או כתפוס אשר יש בו בכדי לסייע למשטרה בחקירת הנאשמים אשר המשפט בעניינם הסתיים.

בנוסף טען המבקש, כי עד גזר הדין לא הוגשה כל בקשה לחילוט הרכב על ידי המשיבה.

במסגרת הדיון שהתקיים בפניי ביום 3.10.18 טען ב"כ המבקש, בתשובה לשאלת בית המשפט, כי המבקש אינו בעל הרכב אך קנה אותו מחברו, יש זיכרון דברים ואף תצהיר מחברו שאין לו כל טענה לגבי הרכב וכי הרכב נמסר למבקש ביום ביצוע העבירה.

ב"כ המבקש ציין כי הרכב מוחזק למעלה משמונה חודשים אצל המשיבה והדבר גורם למבקש לנזק כלכלי בלתי הפיך.

ב"כ המבקש הבהיר כי המבקש לא ידע לאיזו מטרה הוא נותן את הרכב.

לסיום ציין ב"כ המבקש, כי דינו של אחד הנאשמים נגזר, המשיבה לא טענה לחילוט הרכב ורק לאחר הגשת הבקשה דן, רק אז הועלתה טענה מצד המשיבה לחילוט הרכב.

בתגובתה לבקשה, ציינה המשיבה כי הוגשה בקשה לחלט את הרכב במסגרת כתב האישום נגד המעורבים האחרים, רכב זה שימש פעם שניה גורמים שונים לצורך ביצוע עבירה של סחר בסמים וכן הפנתה לדברי המבקש בחקירתו במשטרה לפיהם הרכב לא רשום על שמו והוא נתן את הרכב לאחד הנאשמים.

במסגרת הדיון בפניי, הבהירה המשיבה כי עניינו של הנאשם 2 - עיסא תומא קבוע לחודש נובמבר 2018 לטיעונים לעונש, וכי המשיבה תבקש באותו מעמד לחלט את הרכב שכן התיק טרם הסתיים.

להשלמת התמונה יש לציין, כי בהמשך להחלטתי במסגרת הדיון מיום 3.10.18, הודיעו שני הנאשמים שבתיק כי אין להם כל טענה ביחס לרכב המדובר.

דין והכרעה:

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי בתיק החקירה אשר הוגש לפתחי, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את הבקשה ואנמק.

המקור הנורמטיבי לתפיסת חפצים מצוי בהוראתו של סעיף 32(א) לפקודה, הקובע כדלקמן:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

כמו כן, במסגרת סעיף 34 לפקודה הנ"ל נקבעת סמכותו של בית המשפט ליתן הוראות ביחס לתפוסים אשר נמצאים בידי המשטרה, באופן הבא:

"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לענין מסויים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו".

במסגרת רע"פ 1792/99 אלי גאלי נ' **משטרת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים) עמד כב' השופט מ' חשין על האיזון שעל בית המשפט לערוך בשאלת המשך תפיסתו של חפץ ובכלל זה כלי רכב, אשר לגביו נטען כי נעשה בו שימוש לביצוע עבירות פליליות:

"לא ייעלם מעינינו, כי המשך החזקת החפץ שנתפס בידי המשטרה יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים - מעבר לפגיעה שהייתה בעצם התפיסה - ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה - ועל בית-המשפט בשיבתו לביקורת על מעשי המשטרה - לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש. לשון אחר: שומה עליו על בית-המשפט לבדוק ולמצוא אם קיימת חלופה אשר תשיג את תכלית "מעצרו" של הנכס, אך פגיעתה בבעל הזכות בנכס תהא פחותה מן הפגיעה בו אם תמשיך המשטרה ותחזיק בנכס".

זאת ועוד, במסגרת בש"פ 342/06 חב' **לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים)

עמדה כב' השופטת א' פרוקצ'יה על הפרמטרים שעל בית המשפט לקחת בחשבון במסגרת שקילת האפשרות לשחרר את התפוס ל"חלופת תפיסה", כדלקמן:

"השאלה הראשונה מתמקדת בעצם קיומה המתמשך של עילת תפיסה. בחינתה מחייבת התייחסות, בין היתר, לשלב ההליך הפלילי, בנקודת הזמן הרלבנטית, אם מדובר בחקירה, מה סיכוייה להבשיל לכתב אישום ולמשפט; האם החשש לשימוש בחפץ לצורך ביצוע עבירה עתידית עודנו קיים, ומה עוצמתו; האם יש הסתברות לקיום משפט, ומה מידת הצורך בחפץ כראייה, ומה סיכויי ההרשעה העשויים להביא בעקבותיהם גם לחילוט החפץ, וכיוצא באלה שיקולים...

השאלה השניה מתמקדת באפשרויות שחרור החפץ והתנאים לכך, בהינתן קיומה של עילת תפיסה מתמשכת. במסגרת זו יש לשקול את הצורך בהמשך התפיסה כדי להגשים את תכליתה מול עניינו של הפרט הנפגע בזכות קניינו, ולבחון את אפשרות האיזון בין השניים באורח מידתי".

ובהמשך הדברים:

"... בשיקולול האינטרסים, תוערך מצד אחד מידת הצורך בהשגת התפוס בידי המשטרה בהתאם לעוצמת התכלית שהתפיסה נועדה להשיג בנסיבות המשתנות של ההליך הפלילי המתפתח; מצד שני, ייבחנו היבטים שונים הנוגעים בטיבו של החפץ מבחינת בעל הקניין, כגון האם מדובר בחפץ שהחזקה בו מותרת על פי דין... מה מידת נחיצותו של בעל הקניין בחפץ, ושיעור נזקו משלילת החזקתו בטרם הסתיים ההליך הפלילי. בהקשר זה, עשוי להיות הבדל בין תפוס המשמש אדם לעיסקו ולמשלח-ידו, לבין תפוס שאינו בר-שימוש יומיומי".

בכל הנוגע לעבירות סמים ולאפשרות חילוט רכוש ששימש לביצוע עבירה, קובע סעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 כדלקמן:

- "36א. (א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -**
- (1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;**
- (2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך".**

מכל המקובץ לעיל עולה, כי לצורך הכרעה שיפוטית ביחס לתפוסים על בית המשפט לאזן בין האינטרס הציבורי, הכולל בין היתר את הסיכון לביצוע עבירות פליליות חדשות באמצעות החפץ במידה וישוחרר וחילוטו בסיומו של ההליך הפלילי לבין, הפגיעה בקניינו של בעל החפץ.

לגופו של עניין:

כפי שיובהר להלן, מצאתי כי לא עלה בידי המבקש להוכיח את חזקתו החוקית והבלעדית ברכב ומכל מקום, לא עלה בידו להוכיח בפניי כי הרכב ניתן בנסיבות תמימות לשני הנאשמים.

כאמור, ביום 15.2.18 נתפס הרכב ובו שני הנאשמים כאשר הרכב נהוג על ידי נאשם 2. ברכב נמצאו סמים מסוגים שונים בכמות שאינה לשימוש עצמי ועל כן, הורשעו הנאשמים בעבירות שונות לרבות סחר בסם ואף שימוש ברכב לצורך

ביצוע עבירה.

כבר בפתח הדברים ראוי להדגיש, כי רכב זה שימש זמן קצר לפני שנתפס במסגרת הפרשה דן לצורך ביצוע עבירות סמים דומות אחרות וזאת על ידי מעורב אחר ביום 29.1.18, עובדה אשר יש בה כדי להחליש מאוד את טענת המבקש בדבר שימוש תמים שנעשה ברכב.

ודוק, העובדה כי במהלך תקופת החזקתו הקצרה מאוד של המבקש ברכב, הספיק הרכב לשמש כלי לביצוע מספר עבירות סחר בסם, הן אלה שנעברו ביום 29.1.18 והן אלה המתוארות בכתב האישום במסגרת התיק דן, היינו, בתאריך 15.2.18 ואף קודם לכן, ביום 13.2.18 בכפר חנניה וכן, בין התאריכים 1.2.18 - 8.2.18 בקיבוץ אפיקים (אישום 6) מלמד כאמור שאין המדובר ברכב המשמש לנסיעות תמימות.

מסקנה זו בדבר היות הרכב כלי המשמש לביצוע עבירות סמים על ידי מספר מעורבים שונים ובמספר הזדמנויות, ניתן אף להסיק לאחר עיון בתיק החקירה ובמה הדברים אמורים?

באשר לחוסר הבהירות בדבר בעליו ומחזיקו החוקי של הרכב, אפנה להודעת הנאשם 2 מיום 15.2.18 שם ציין כי הרכב שייך לחבר שלו - המבקש ואולם, המבקש השכיר את הרכב שכן הוא לא שלו. בניגוד לאמור, בהודעה מאוחרת יותר של הנאשם 2 מיום 21.2.18 כאשר נשאל למי שייך הרכב השיב: **"לא יודע ליוסף (הנאשם 1 - מ.מ.), יוסף יודע מי בעל הרכב"**.

חיזוק בדבר חוסר הבהירות ניתן למצוא גם בדברים שמסר הנאשם 1 בהודעתו במשטרה מיום 15.2.18 ולפיהם הרכב שייך לחבר אחר, אך הוא לא בטוח, כנראה למבקש.

בנוסף, גם בכל הנוגע לשאלה מי לקח והשתמש ברכב ביום ביצוע העבירה בתאריך 15.2.18 הגרסאות חלוקות.

בחקירתו במשטרה מיום 18.2.18 ציין המבקש כי נתן את הרכב ביום האירוע לנאשם 1 אשר הגיע אליו ולקח את הרכב.

בניגוד לכך, טען הנאשם 1 בחקירתו מיום 19.2.18 כי לא הוא לקח את הרכב ביום המדובר מהמבקש אלא הנאשם 2 אשר אף הגיע לאסוף אותו בהמשך.

ויוער, תיק החקירה מלמד כי המבקש ושני הנאשמים הינם חברים והמבקש אף נחקר כחשוד במסגרת תיק זה.

משכך, הרי ניתן גם ללמוד על ידיעתם בדבר השימוש הקודם, מספר ימים קודם לכן, שנעשה ברכב לצורך ביצוע עסקאות בסם על ידי אותו אחר בתאריך 29.1.18.

בהודעתו של הנאשם 2 מיום 25.2.18 ציין הוא כי ידוע לו שהרכב שימש את אותו אחר בשם שאדי חיר לצורך סחר בסם. אף בהודעתו של הנאשם 1 מיום 19.2.18 עולה כי הוא עצמו ידע ששאדי חיר נתפס עם אותו רכב לפני 3 שבועות כשאתו סמים וכי שאדי חיר שלי.

כאמור, במסגרת אותו תיק קודם (פל"א 46038/18) ניתן לראות כי גם למבקש עצמו נודע שהרכב נעצר עם שאדי חיר כשהרכב סמים ואולם, הוחלט להשיב לידו את הרכב.

המבקש, בהודעתו מיום 18.02.18 (נערך חיפוש בדירתו), מנתק עצמו מקשר לסמים אשר נמצאו בחיפוש בדירה. אמנם נאשם 1 קושר עצמו לסמים אשר נתגלו בדירת המבקש ואף טוען כי גר בדירה אך אין בכך כדי להפחית מהחשד כי המבקש ידע על השימוש אשר נעשה ברכב ומעורבותו הכללית בסמים נותרה בעינה.

זאת ועוד, סבורני כי תיק החקירה מלמד אף על מעורבות כזו או אחרת של המבקש בעולם הסמים, גם אם ראיות אלה לא הובילו להגשת כתב אישום כנגדו ואסביר.

בהודעה שמסר המבקש בתיק הקודם (פל"א 46038/18) ציין כי הוא ושאדי חיר חברים וכי נודע לו ביום 30.1.18 שהרכב נעצר ובתוכו סמים.

בנוסף, בעקבות חיפוש שנערך בדירתו של המבקש, ציין האחרון בהודעתו מיום 18.2.18 כי הוא **גר לבדו בדירה ו"הקססה" והמשקל שנתפסו הינם שלו ואולם, לגבי יתר הסמים שנתפסו בדירה הרי שאין לו מושג למי הם שייכים והוא כלל לא ידע שהם נמצאים בדירתו.**

אמנם, הנאשם 1 אישר לבסוף בחקירתו במשטרה כי הוא גר בדירה יחד עם המבקש וכי הסמים בדירה שייכים לו ואולם, אין בכך כדי להפחית מהחשד כי המבקש ידע על השימוש שנעשה ברכבו לצורך עסקאות סמים ולמצער, ממעורבותו הכללית בסמים אשר נותרה בעינה.

כפי שצוין לעיל, תקופת החזקתו של המבקש ברכב הינה קצרה ביותר ובמהלך תקופה זו בוצעו עם הרכב מספר עבירות בסם, משכך, ניתן ללמוד כי המדובר ברכב "ייעודי" לצורך ביצוע עבירות.

בהודעתו של המבקש במסגרת התיק הקודם מיום 30.1.18 ציין הוא כי את הרכב לקח "לפני שבוע" מחבר שלו בשם ג'אבר, היינו, קיבל אותו לחזקתו לכאורה רק מספר ימים לפני שנתפס בפעם הראשונה כשבו נמצאים סמים מסוכנים.

על כן, לאחר שהוחזר הרכב למבקש ביום 30.1.18 שב הוא להיות מעורב לא פעם אחת אלא מספר פעמים ככלי לביצוע עבירות של סחר בסמים, דבר הנלמד מכתב האישום בתיק דנן.

כאמור לעיל, הראיות שבתיק מלמדות כי הזיקה של המבקש לרכב הינה חלשה ביותר ולמעשה המדובר ברכב אשר משמש לביצוע עבירות סחר בסם בידיעת כל המעורבים, מי יותר ומי פחות.

לפיכך, מצאתי שיש לדחות את הבקשה להחזרת התפוס ויש לאפשר למשיבה לבקש את חילוט הרכב בסיום ההליך וזאת בהתאם לסעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים.

להודיע לצדדים.

ניתנה היום, כ"ט חשוון תשע"ט, 07 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.